

ΓΙΔΟΤΡΟΦΙΑ

Δρ Γκουγκουλής Δημήτριος
Κτηνίατρος (DVM, PhD)

Αιγοτροφία στην Ελλάδα και τον Κόσμο

- Πρώτη στην Ευρώπη
  - 5 εκατ. 47,6 % των αρμεγόμενων στην Ε.Ε.
  - 405.000 τόνους γάλα για το 2010
- Παγκοσμίως η Ασία (Τουρκιά, Ιράν Ιράκ ..) κατέχει το 80% της παγκόσμιας παράγωγης.
- Η Ελλάδα έρχεται έτσι 10^η στον κόσμο (?)

Ταξινόμηση

- Τάξη: **Artiodactyla**
- Υποτάξη: **Ruminantia**
- Υπο-υποτάξη: **Pecora**
- Οικογένεια: **Bovidae**
- Υπο-οικογένεια: **Caprinae**
- Φύλο: **Caprini**
- Γένος: **Capra** (60)
&
- Γένος: **Hemitragus** ή **tahr** (48)

Ταξινόμηση

- Γένος: **Capra**

Είδη ▶ **ibex**

▶ **pyrenaica**

▶ **caucasica**

▶ **cylindricornis**

▶ **falconeri**

▶ **aegagrus**

▶ **prisca** (Ελλάδα)

Capra hircus

Τα εξημερωμένα και εκτρεφόμενα γίδια

Εξημέρωση

- Ίσως τα πρώτα μηρυκαστικά που εξημερώθηκαν.
- Μεταξύ Ιράν και Ιράκ, όρος Zagros (10.000 π.Χ.).
- Ως παραγωγικό άρχισε να εκτρέφεται γύρω στο 7.000 π.Χ.
- Στην Αίγυπτο το 5.000 π.χ. και στην Ελλάδα το 3.000 π.Χ.
- Οι οδοί εξάπλωσης ίδιοι με εκείνους των προβάτων.
- Έτσι εξηγείται η παράδοση της χώρας μας στην εκτροφή των γιδιών.

Ζωοτεχνική ταξινόμηση

(με βάση τα αυτιά και τα κέρατα)

- Γίδια με μικρά αυτιά και σπαθοειδή κέρατα ή ακέρατα.
- Γίδια με μικρά αυτιά και κυρτά κέρατα.
- Γίδια Pashmina ή Cashmere.
- Γίδια Angora.
- Γίδια κερασφόρα με κρεμασμένα αυτιά.
- Γίδια ακέρατα με κρεμασμένα αυτιά.

Ονοματολογία

- Για τα ζωντανά ζώα
(ανάλογα με την ηλικία και το φύλο)

♂ κασίκια
♀ κασικάδες } μέχρι 4-6 μηνών (γαλουχούμενα)

Από 4-6 μέχρι 12-18 μηνών τα ♂ βετούλια, τα ♀ βετούλες

Από τη χρησιμοποίηση για αναπαραγωγή μέχρι το 2ο έτος, τα ♂
μηλιόρια, τα ♀ μηλιόρες

3 ετών, τα ♂ δευτάρια και τα ♀ γαλαρομηλιόρες

Τα ενήλικα ♂ τράγοι, τα ενήλικα ♀ γίδες

Ο όρος γίδια για ομάδα ζώων που δεν είναι κασίκια

Ονοματολογία

- **Για τα σφάγια**

(κρεοσκοπικός έλεγχος – αγορανομία)

«Ερίφιον γάλακτος»: μέχρι 4 μηνών

«Ερίφιον»: πάνω από 4 μηνών μέχρι την πτώση των δύο μέσων γαλαξιών κοπτήρων

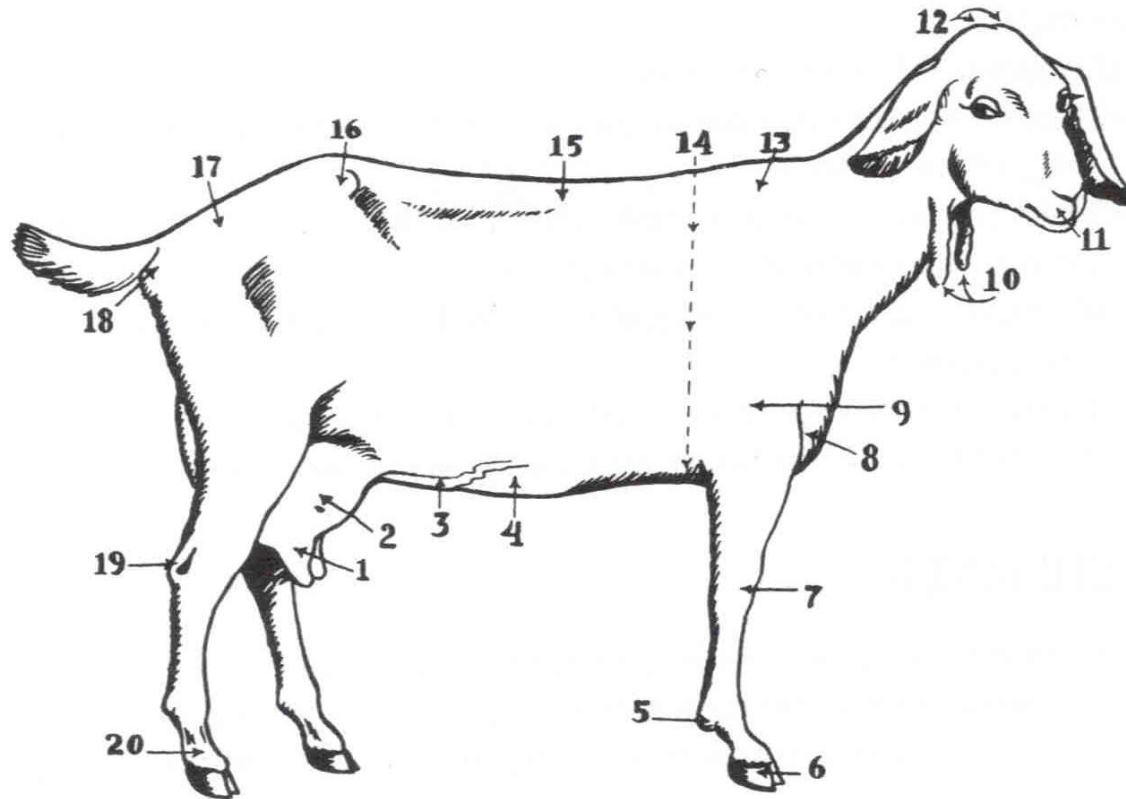
«Βετούλι»: από την πτώση των μέσων μέχρι την πτώση των α' παράμεσων γαλαξιών κοπτήρων

«Αίξ»: ♀ μετά την πτώση των α' παράμεσων γαλαξιών κοπτήρων

«Τράγος»: ♂ μετά την πτώση των α' παράμεσων γαλαξιών κοπτήρων

Μορφολογική διάπλαση των γιδιών

Σχημ. 2. Κυριότερες χώρες του σώματος των γιδιών.

1, θηλές· 2, μαστός· 3, μαστική φλέβα· 4, κοιλιά· 5, κεντρίο (παράνυχο)· 6, χηλή· 7, καρπός («γόνατο»)· 8, στήθος· 9, ωμοπλάτη· 10, κάλλαια· 11, ακρορίνιο· 12, ακροκεφάλιο· 13, ακρώμιο· 14, περίμετρος θώρακα· 15, ράχη· 16, ειλεακός λόφος· 17, λεκάνη· 18, ισχυακός λόφος· 19, ωλέκροανο· 20, κνήποδας.

Μορφολογική διάπλαση των γιδιών

- Η διάπλαση των γιδιών διαφέρει σε σχέση με την ηλικία, το φύλο και την κύρια παραγωγική κατεύθυνση.
- Ηλικία και φύλο: όπως στα βοοειδή.
- Παραγωγική κατεύθυνση: γαλακτοπαραγωγά, κρεοπαραγωγά, (διπλής κατεύθυνσης) και τριχοπαραγωγά: όπως στα πρόβατα.

Στην Ελλάδα εκτρέφουμε
γαλακτοπαραγωγά γίδια.

Μορφολογική διάπλαση

Κεφάλι
λεπτό,
μακρύ
και ξηρό

Τράχηλος
μακρύς
και άσαρκος

Ωμοπλάτη
Καλή
σύνδεση
με τον κορμό

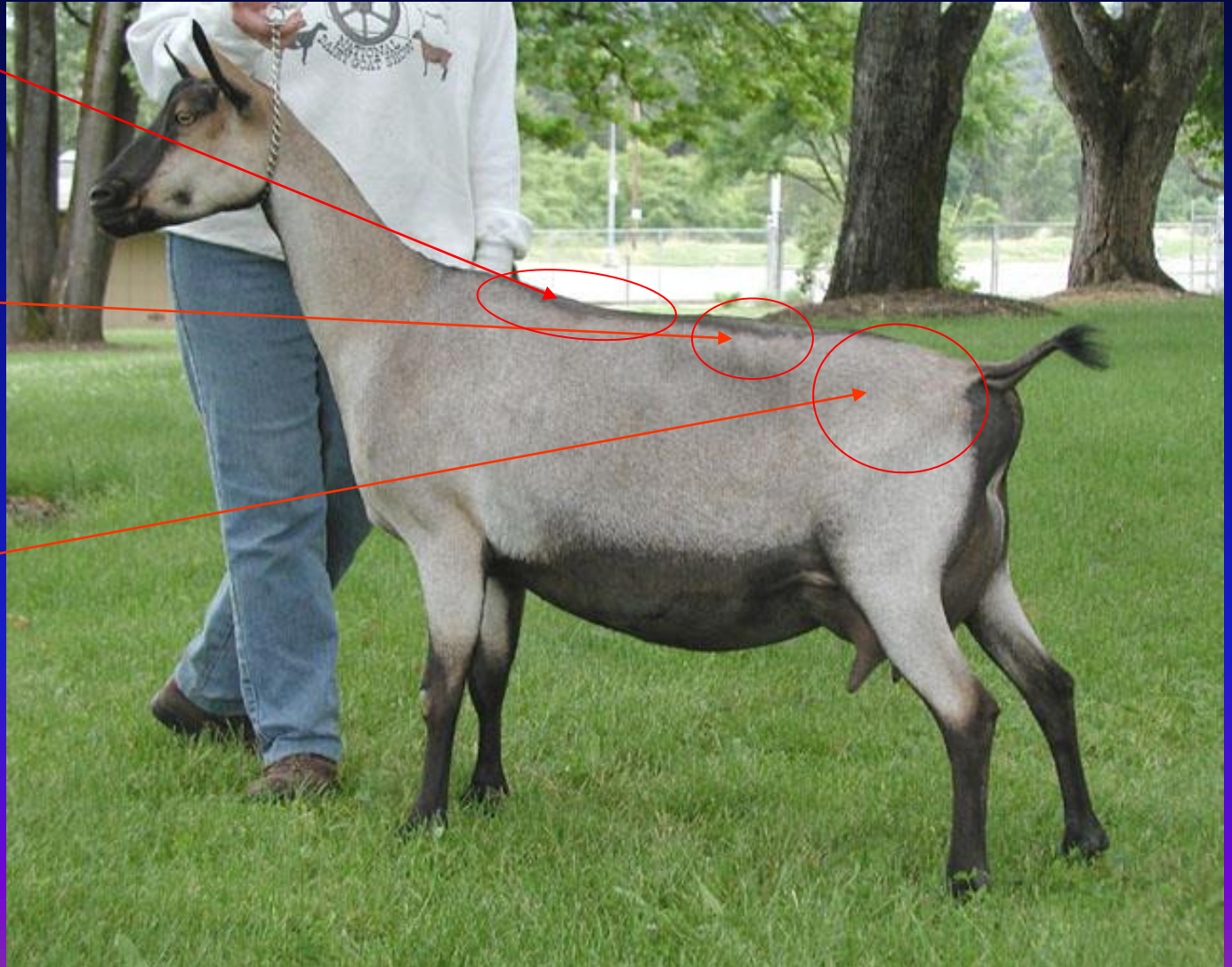

Μορφολογική διάπλαση

Ράχη
μακριά
και ευθεία

Οσφύς
Κοντή
και ισχυρή

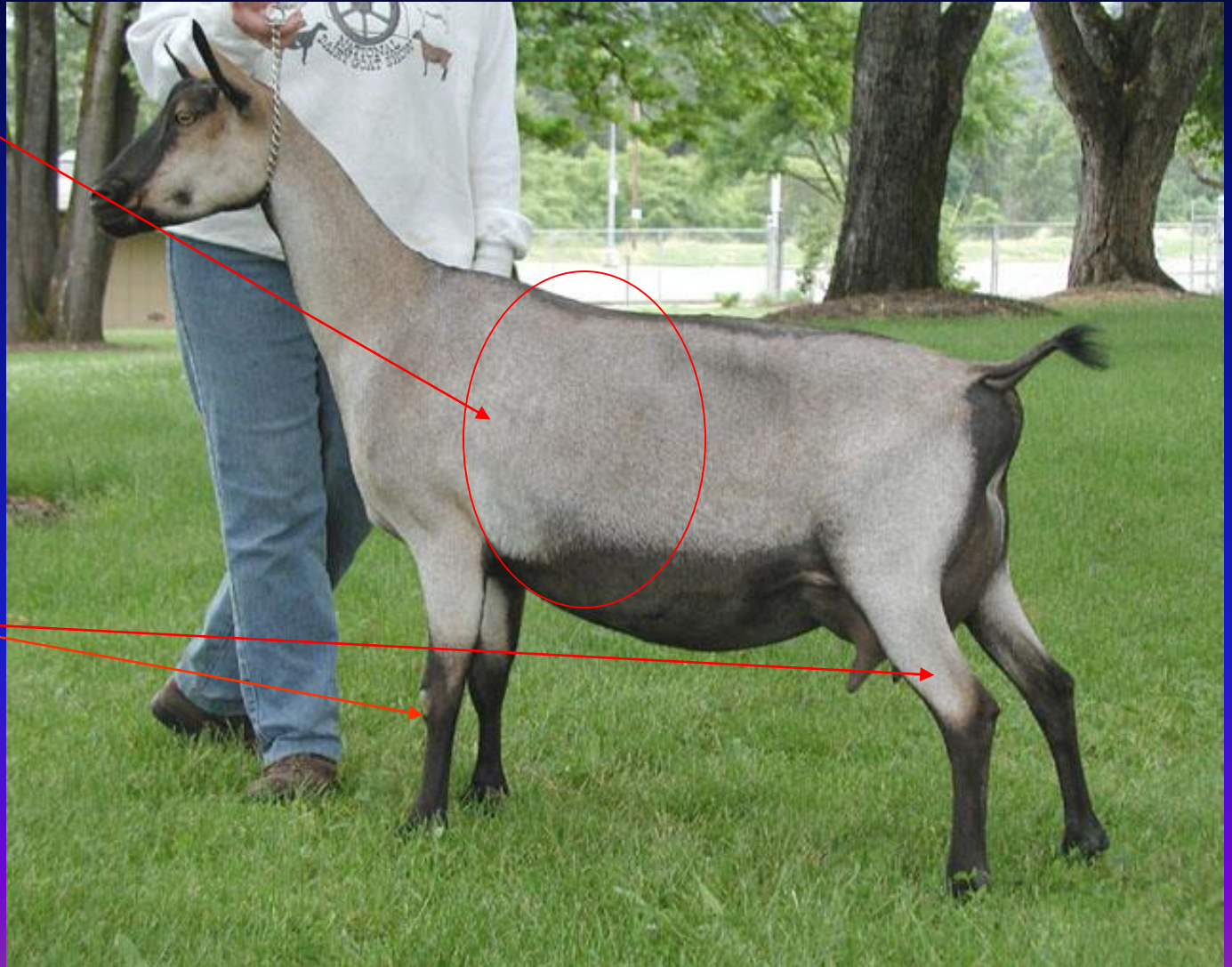
Λεκάνη
μακριά,
πλατιά
μικρή κλίση
προς τα πίσω

Μορφολογική διάπλαση

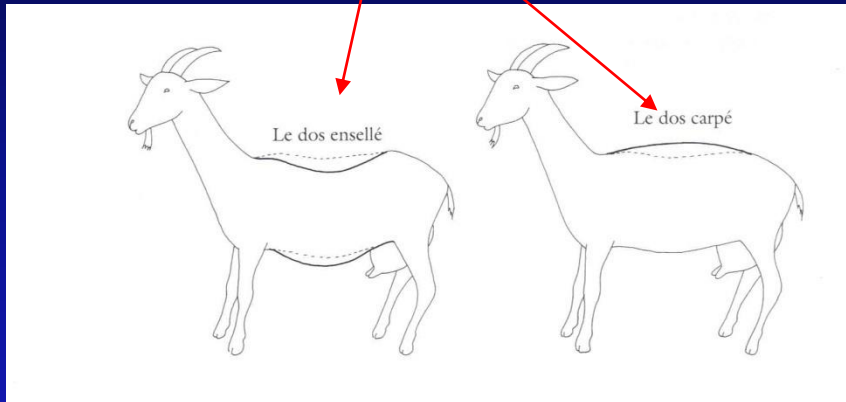
Θώρακας
βαθύς
και ευρύς.
Μεγάλη
σχετικά
κύρτωση
πλευρών

Άκρα
Υψηλά,
λεπτά
και ισχυρά

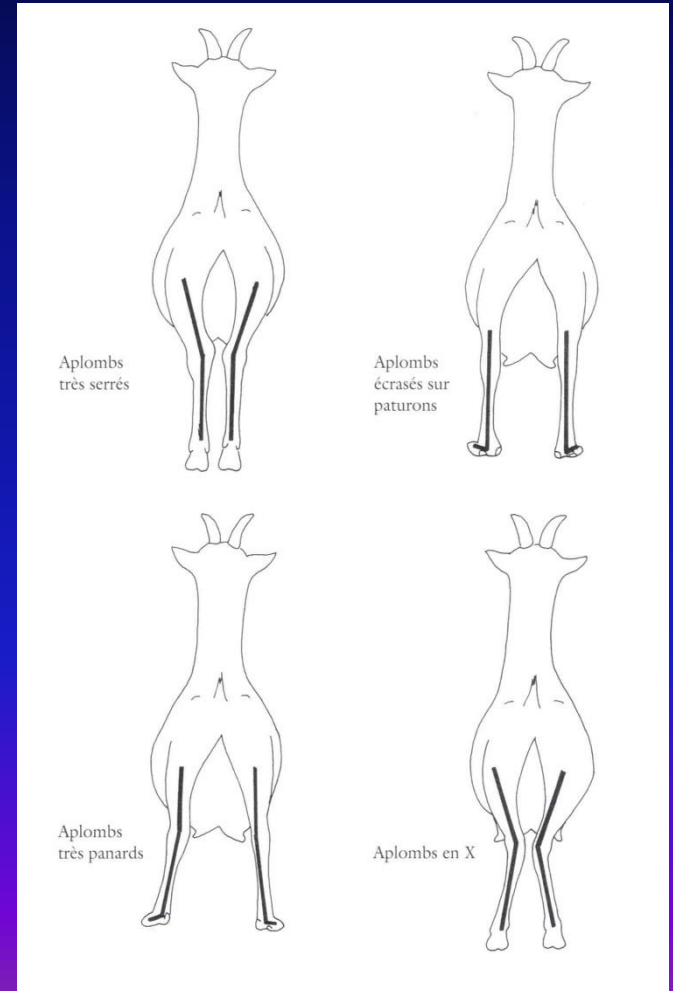
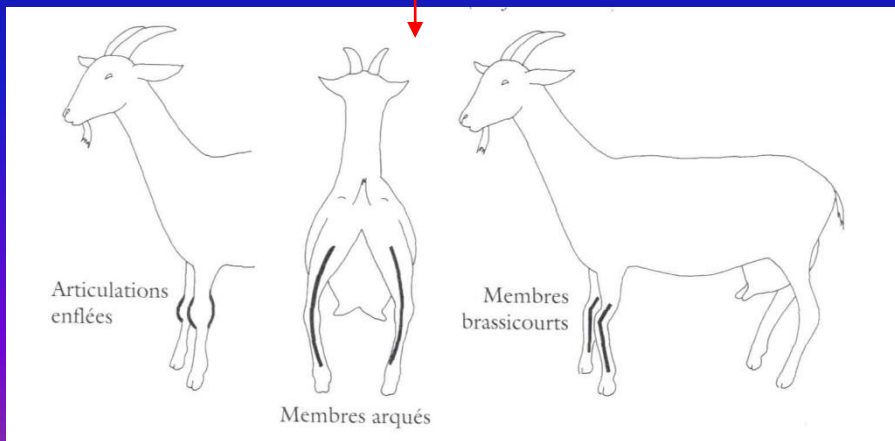

Μορφολογική διάπλαση

Ελαττώματα στη ράχη

Ελαττώματα στα άκρα

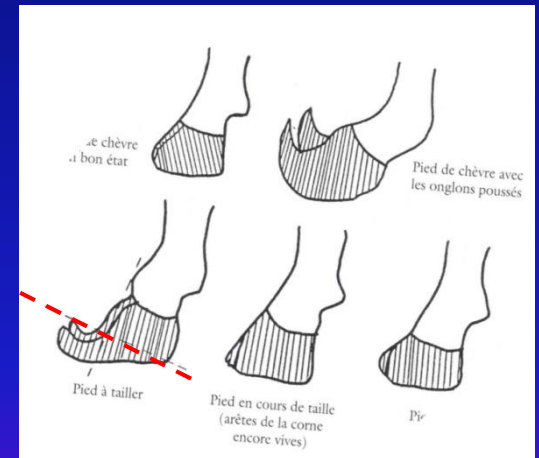
Μορφολογική διάπλαση Χηλές

- Βοσκή → Φθορά (επιθυμητή)
- Μόνιμος σταβλισμός → επιμήκυνση και δημιουργία πτυχών («διπλό πέλμα»)

Παγίδευση ξένων σωμάτων - κοπριάς
σε συνδυασμό με λάσπη και υγρασία

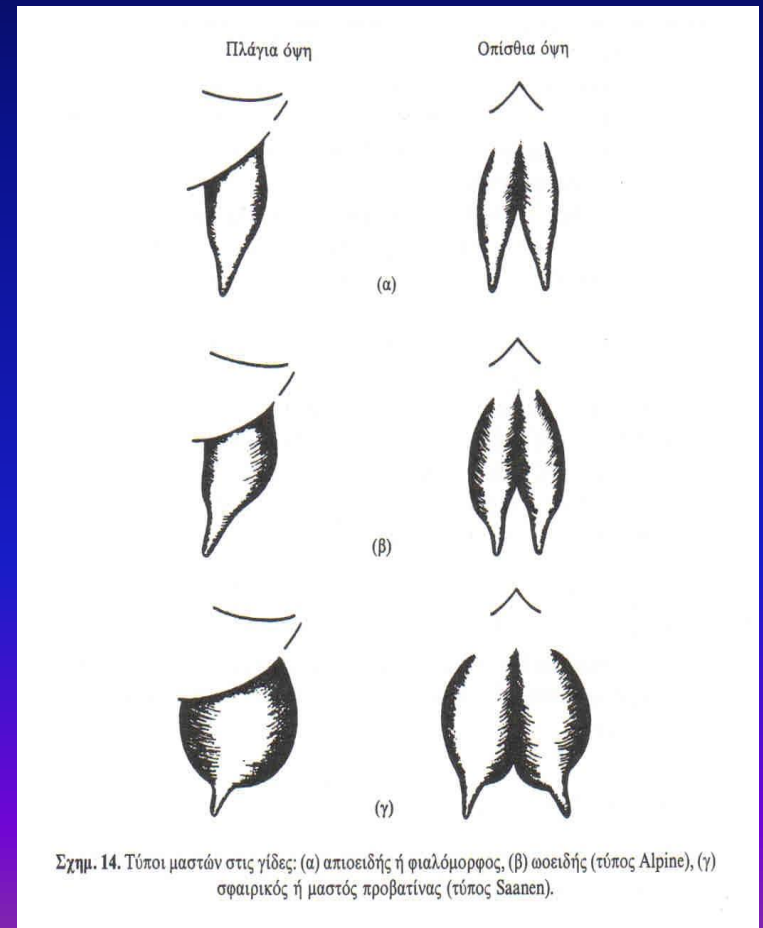
Φλεγμονή του μεσοδακτύλιου
διαστήματος δηλαδή χωλότητα

Περιποίηση των χηλών – Χρήση ποδολουτήρα

Μορφολογική διάπλαση Μαστός

- Απιοειδής ή «φιαλόμορφος».
- Ωοειδής (Alpine).
- Σφαιρικός (Saanen).

Μορφολογική διάπλαση Μαστός

- Απιοειδής ή «φιαλόμορφος».

Επιρρεπής σε τραυματισμούς επειδή συνήθως είναι κρεμασμένος.

- Ωοειδής (Alpine).

Ιδανικός για μηχανικό άρμεγμα.

- Σφαιρικός (Saanen).

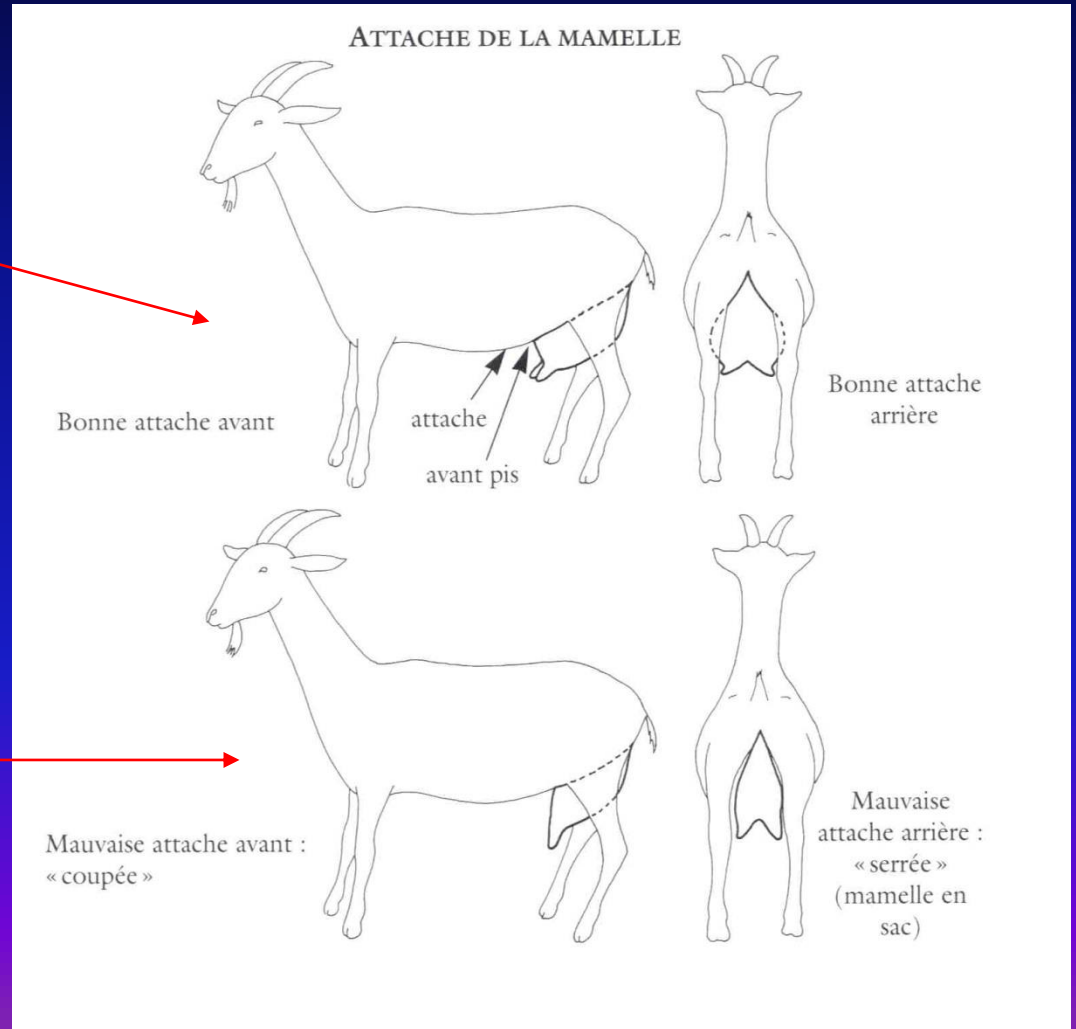
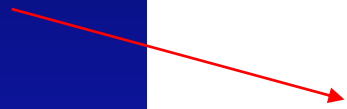
Ιδανικός για γαλουχία.

**Επιλογή μαστών κατάλληλων
για μηχανικό άρμεγμα.**

Μορφολογική διάπλαση Μαστός

Καλή διάπλαση μαστού

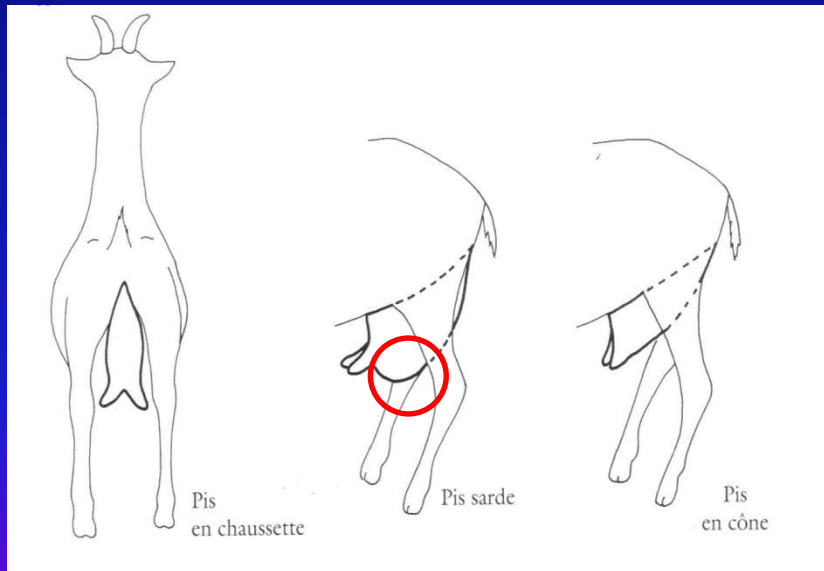

Κακή πρόσφυση μπροστά
Στενό γαλακτικό κάτοπτρο

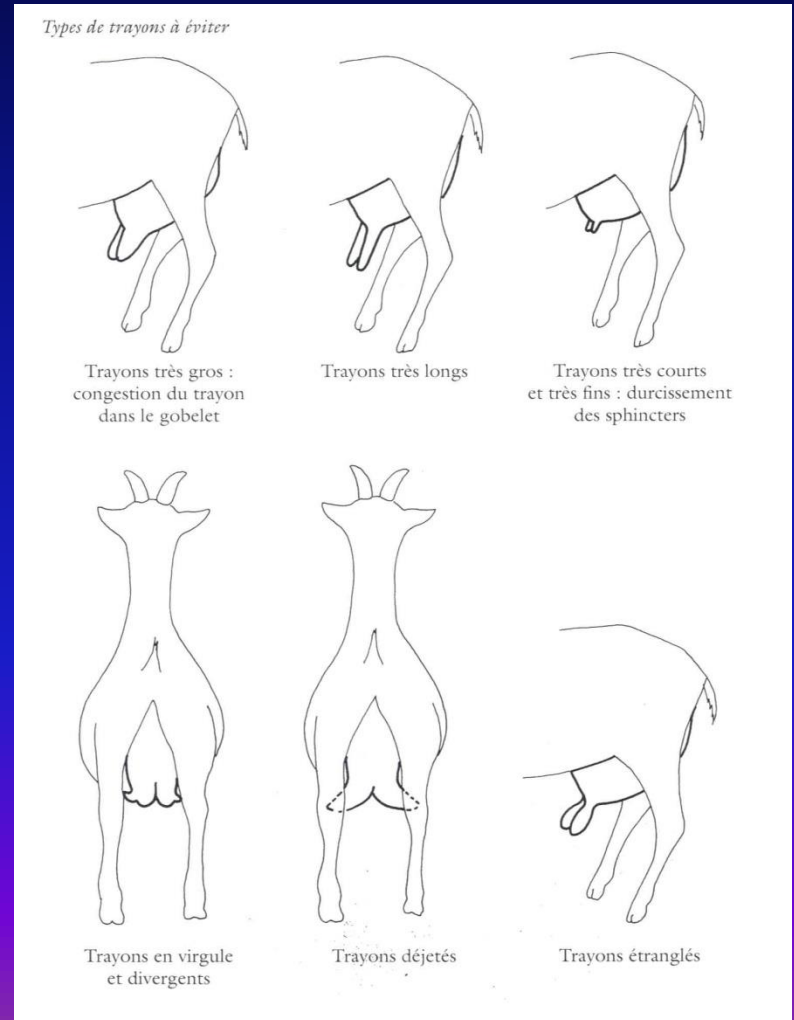

Μορφολογική διάπλαση Μαστός

Ελαττώματα στους μαστούς
και στις θηλές. →

Υψηλός δείκτης κληρονομησιμότητας
Βελτίωση με επιλογή, σχετικά εύκολη.

Εκτίμηση της θρεπτικής κατάστασης

- Πολύ σημαντικό διαχειριστικό μέσο.

Εξαρτάται από τη διατροφή, την υγεία, την ηλικία, το φυσιολογικό στάδιο κλπ., δηλαδή **ελέγχουμε την επιτυχία** ολόκληρης της αγωγής εκτροφής.

- Απαιτεί εξάσκηση και επηρεάζεται από τη φυλή του ζώου.

Δείχνει άνθρωπο που ξέρει από γίδια και αυτό το εκτιμούν οι κτηνοτρόφοι.

Εκτίμηση της θρεπτικής κατάστασης

- Εκτιμάται με τον προσδιορισμό του «Δείκτη θρεπτικής κατάστασης»

Κλίμακα 1 – 5 (με $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{4}$)

Ψηλάφηση στην οσφύ και στο στήθος.
Ανάπτυξη μυϊκών μαζών
και υποδόριου λιπώδους ιστού

Πολλές φορές το χρόνο αλλά **οπωσδήποτε**
45 ημέρες πριν τις οχείες και 30 ημέρες πριν τους τοκετούς

Χρωματισμοί

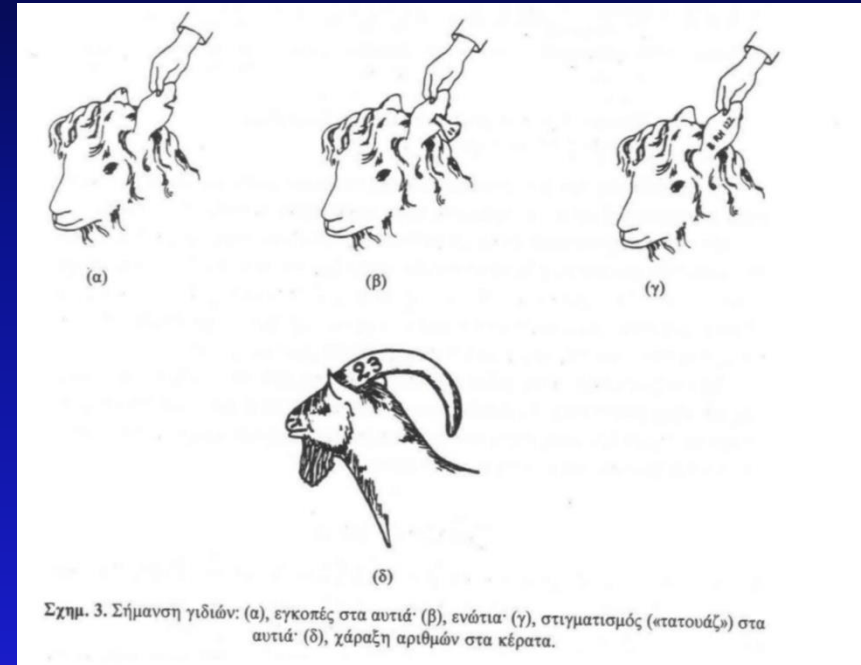
- Λευκός
- Μαύρος
- Καστανός
- Ερυθρός
- Φαίος
- Ορφνός
- Σιδηροψαρρός
- Ποικιλόχρωμος
- Χρωματικές ιδιομορφίες στο κεφάλι

Οι κτηνοτρόφοι έχουν
τις δικές τους ονομασίες!

Τάξη κυριαρχίας
Λευκός>Ερυθρός>Μαύρος
Μονόχρωμο>Ποικιλόχρωμο

Σήμανση

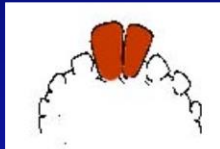
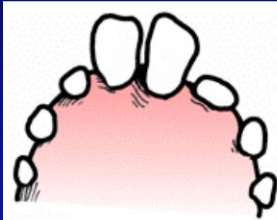
- Εγκοπές στα αυτιά
  - Ενώτια
  - Στιγματισμός
  - Χάραξη στα κέρατα
-
- **Υποχρεωτικά**
τα κρατικά ενώτια
για ταυτοποίηση των ζώων
-
- **Υποχρεωτικό σύστημα σήμανσης**
των κατσικιών στα προγράμματα
Γενετικής Βελτίωσης

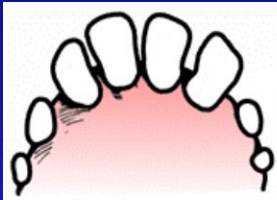
Προσδιορισμός της ηλικίας

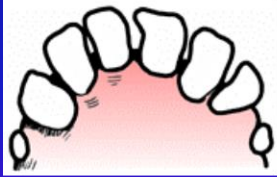
Νεογλοί κοπτήρες < 1 έτους

2 μόνιμοι κοπτήρες: 1 έτους

4 μόνιμοι κοπτήρες : 2

6 μόνιμοι κοπτήρες : 3

8 μόνιμοι κοπτήρες : 4 ετών

**Προσοχή
στην πρωιμότητα των ζώων!!!**

Πίνακας 11
Αντικατάσταση (μήνες ηλικίας) νεογλών από μόνιμους κοπτήρες

	Πρώιμα ¹	Ώσιμα ²
μέσοι	12	12
α' παράμεσοι	18 - 24	24 - 30
β' παράμεσοι	24 - 30	36 - 42
ακραίοι	30 - 36	48 - 54

¹Πρώιμα: Alpine, Anglo-Nubian, Saanen, Toggenburg.

²Ώσιμα: Εγχώρια αβελτίωτα.

Αναπαραγωγικά χαρακτηριστικά

- Εποχικά πολυοιστρικά
- Στη μεσόγειο από Ιούλιο (μπορεί και νωρίτερα) έως τον Δεκέμβριο
- Γενετησία ωρίμανση 6- 8 μηνών για τα θηλυκά και 8 – 10 μήνες για τα αρσενικά
- Οιστρικός κύκλος 18 – 22 ημέρες
- Οίστρος 32- 48 ώρες
- Ωοθυλακιορρηξία 30 -36 ώρες από την έναρξη του οίστρου

Αναπαραγωγικά χαρακτηριστικά

- Διάρκεια κυοφορίας 143 – 156 ημέρες
- Μεσοδιάστημα τοκετών 12 μήνες
- Σε εντατικά συστήματα μπορούμε να έχουμε και 3 τοκετούς σε 2 έτη
- Διάγνωση εγκυμοσύνης
  - Υπέρηχος (εγκυμοσύνη, αριθμός εμβρύων οδηγεί σε καλύτερη ομαδοποίηση)
  - Μη εκδήλωση οίστρου
  - Μέτρηση προγεστερόνης στο γάλα (21 ημέρες μετά)

ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

- Καλή εμμονή στην γαλακτοπαραγωγή
- Γρήγορη αποκατάσταση σε διακυμάνσεις της διατροφής
- Αρμέγονται εύκολα και δεν επηρεάζονται από μεταβολές στον τρόπο αρμέγματος (από θηλασμό σε άρμεγμα και από τα χέρια σε μηχανή)
- Διάρκεια γαλακτικής περιόδου 32- 48 εβδομάδες με το μέγιστο 8 – 12 εβδ. (ηλικία , γενότυπο, εποχή, εκτροφή)

ΑΡΜΕΓΜΑ

- Ενδείκνυται η μηχανική άμελξη
    - Ανάδειξη όλου του δυναμικού (δύσκολα αρμέγονται με τα χέρια γίδες με πολύ γάλα)
    - Μικροβιακός φόρτος
- Τεχνικά χαρακτηριστικά
- επίπεδο κενού 37 κΡα
  - ρυθμός παλμών 70 -90
  - αναλογία παλμών 50 : 50

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

- Από τα πιο ευέλικτα ζώα
- Αρκετά επιλεκτικά (είναι ικανά να καταναλώσουν περισσότερη ενέργεια ψάχνοντας καλύτερη τροφή από την τελική ενέργεια που θα πάρουν από την τροφή τους)
- Αποφεύγουν ζωοτροφές με πολλές πρωτεΐνες
- Καταναλώνουν περισσότερη ξηρή ουσία από τα πρόβατα
  - Σε σχέση με το βάρος τους τα γίδια μπορούν να καταναλώσουν διπλάσια ποσότητα χονδροειδών τροφών από τα πρόβατα και τα βοοειδή

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

- Ημερήσια ποσότητα Ξ.Ο 4- 7 % του Σ. βάρους
- Στην ξηρά περίοδο 2-3% ΣΒ
- Τα αναπτυσσόμενα κατσίκια και οι γίδες υψηλής γαλακτοπαραγωγής απαιτούν μεγαλύτερη συγκέντρωση πρωτεϊνών που δεν διασπώνται στη μεγάλη κοιλία .

ΦΥΛΕΣ

- Ότι να ναι!!!!!!
- Εγχωρία Ελληνική με όλες τις πιθανές διασταυρώσεις με εισαγόμενες φυλές
- Κανένα σχέδιο γενετική βελτίωσης και ανεξέλεγκτη εισαγωγή νέων φυλών
- Η Αιγοτροφία στην Ελλάδα αποτελεί τον λιγότερο εκσυγχρονισμένο κλάδο της ζωικής παράγωγης

ΣΚΟΠΈΛΟΥ

Βραχύτριχη, κερασφόρα,
ευθύ επιρρίνιο,
μέσου μεγέθους αυτιά,
φλεγματική ιδιοσυγκρασία.

Χρωματισμός ερυθρόφαιος,
(μονόχρωμος ή ποικιλόχρωμος).
Σπανιότερα φαιός ή ορφνός.

Σωματικό βάρος
Τράγοι: 85-95 χλγ.
Γίδες: 50-60 χλγ.
(είναι «συμπαγή ζώα»,
ιδίως τα κατσίκια).

Σκοπέλου

Γενετήσια ωριμότητα όψιμη
Η αναπαραγωγική περίοδος
αρχίζει το Μάιο.

Τα ελεγχόμενα ζώα δίνουν
300-350 χιλ. σε γαλακτική
περίοδο 200 ημερών.
(5,5% λίπος, 3,5% πρωτεΐνες).
Τα καλύτερα ζώα (12%)
> 480 χιλ. γάλατος,
άρα επιδέχονται βελτίωση.

Πολυδυμία: 1,3-1,6.
Καλή ποιότητα σφαγίου.

Σκοπέλου

Εκτρέφεται στη Σκόπελο
και στο Νομό Μαγνησίας

Κατάλληλη για θερμά ξηρά
κλίματα με φτωχούς βοσκότοπους
και εκτατικές συνθήκες εκτροφής (;)

Το εφαρμοζόμενο σύστημα
εκτροφής δεν έχει μελετηθεί
επαρκώς.

Τα καλύτερα 4 κοπάδια
(6,5% των ζώων)
παράγουν > 480 χλγ.

Σκοπέλου

Η μοναδική για την οποία τρέχει πρόγραμμα γενετικής βελτίωσης
Αρκετά ελπιδοφόρα φυλή για την Ελλάδα

Το Πρόγραμμα που
τρέχει στηρίζεται μόνο
στην γαλακτομέτρηση

Σύγκριση με τους
μιγάδες Δαμασκού;

ΞΕΝΕΣ ΦΥΛΕΣ

Saanen

Βραχύτριχη με λεπτό τρίχωμα,
υπογένειο στους τράγους
κερασφόρα ή ακέρατη,
κοίλο επιρρίνιο,
μέσου μεγέθους
ανορθωμένα αυτιά,
φλεγματική ιδιοσυγκρασία.

Χρωματισμός λευκός.

Σωματικό βάρος
Τράγοι: 90-100 χλγ.
Γίδες: 65-75 χλγ.

Για γίδια, πολύ ήρεμα ζώα.

Saanen

Πρώιμη γενετήσια ωριμότητα.

**Περιορισμένη αναπαραγωγική περίοδος,
αλλά με χειρισμό της φωτοπεριόδου,
τοκετοί το φθινόπωρο.**

**Σε γαλακτική περίοδο 9-10 μηνών
παράγει 750-800 χλγ. γάλατος
(3-3,6% λίπος, 3-3,1% πρωτεΐνες).**

Καλή εμμονή στη γαλακτοπαραγωγή.

Πολλές μονάδες 900-1100 χλγ.

Οι καλύτερες μέχρι 1300 χλγ.

Πολυδυμία: 1,8-2,0.

**Ποσοτικά ικανοποιητική,
ποιότητα πολύ μέτρια
η κρεοπαραγωγή.**

Saanen

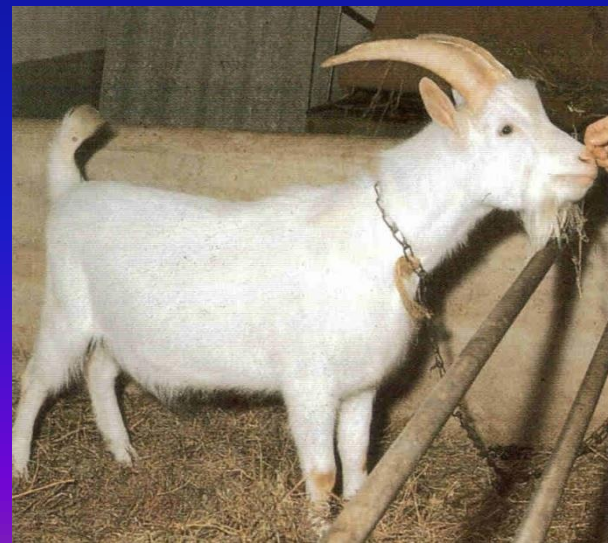
Κατάλληλη για οικόσιτη ή εντατική εκτροφή,
μόνιμα σταβλισμένη ή με βόσκηση
σε πλούσιους τεχνητούς λειμώνες.

Η καταλληλότερη φυλή για παραγωγή
γάλατος για κατανάλωση («σε μπουκάλι»).

Εύκολη
προμήθεια
γεννητόρων.

Αποτελεσματικά
προγράμματα
Γενετικής
Βελτίωσης
(π.χ. Γαλλία).

Saanen

Στην Ελλάδα η εντατική εκτροφή απέτυχε:

α) Χαμηλές αποδόσεις λόγω κακών συνθηκών εκτροφής.

β) Αντίδραση τυροκόμων (χαμηλή τιμή) λόγω χαμηλής περιεκτικότητας του γάλατος σε λίπος και πρωτεΐνες.

Οι μιγάδες, στην εκτατική εκτροφή αποδείχθηκαν ευαίσθητοι με το ίδιο πρόβλημα στα στερεά του γάλατος. **ΠΡΟΣΟΧΗ!!!** Γίδια με λευκό χρωματισμό στα ποίμνια **δεν σημαίνει απαραίτητα** μιγάδες Saanen.

Αντίθετα ως οικόσιτη (μιγάδες) είναι πολύ διαδεδομένη και αρκετά αποδοτική (εκτόπισε τις «Μαλτέζικες»).

Alpine

Βραχύτριχη, κερασφόρα
υπογένειο στους τράγους,
κοίλο επιρρίνιο,
μέσου μεγέθους
ανορθωμένα αυτιά,
ζωηρή ιδιοσυγκρασία.

Χρωματισμός ορφνός
(ανάλογα με την υποφυλή,
έως και μαύρος).

Σωματικό βάρος
Τράγοι: 80-90 χλγ.
Γίδες: 45-70 χλγ.

(ανάλογα με την υποφυλή)

Προέλευση
ΕΛΒΕΤΙΑ

Alpine

Πρώιμη γενετήσια ωριμότητα.

**Περιορισμένη αναπαραγωγική περίοδος,
αλλά με χειρισμό της φωτοπεριόδου,
τοκετοί το φθινόπωρο.**

**Σε γαλακτική περίοδο 9-10 μηνών
παράγει 750-800 χλγ. γάλατος
(3-3,8% λίπος, 3-3,3% πρωτεΐνες).**

**Καλή εμμονή στη γαλακτοπαραγωγή.
Οι καλύτερες μονάδες 900-1100 χλγ.**

Πολυδυμία: 1,8-2,0.

**Ποσοτικά ικανοποιητική,
ποιότητα μέτρια
η κρεοπαραγωγή.**

Alpine

Κατάλληλη (;) για εντατική εκτροφή,
αλλά και για ημιεντατική με βόσκηση
σε τεχνητούς ή φυσικούς λειμώνες.

Εύκολη
προμήθεια
γεννητόρων.

Αποτελεσματικά
προγράμματα
Γενετικής
Βελτίωσης
(π.χ. Γαλλία).

Όχι καθαρόαιμη
στα πουρνάρια
ή στις καλαμιές!!!

Alpine

Στην Ελλάδα
η εντατική εκτροφή απέτυχε
για τους ίδιους λόγους που απέτυχε
η εκτροφή της φυλής Saanen
(επιπλέον «εισαγωγή» CAEV).

Οι μιγάδες, αντίθετα,
($\leq 50\%$ Alpine)
στην εκτατική εκτροφή
αποδείχθηκαν αποδοτικοί
χωρίς πρόβλημα
στα στερεά του γάλατος.

Οι περισσότεροι κτηνοτρόφοι
βέβαια, προτιμούν
μιγάδες Δαμασκού.

Alpine

Toggenburg

Επίσης ελβετική φυλή.

Υψηλή παραγωγικότητα
και ανθεκτικότητα.

Δεν είναι καλύτερη
από τη Saanen ή την Alpine.

Δαμασκού

Μακρύτριχη,
υπογένειο στους τράγους
κερασφόρα ή ακέρατη,
κυρτό επιρρίνιο,
μεγάλα κρεμάμενα αυτιά,
ζωηρή ιδιοσυγκρασία.

Χρωματισμός ερυθρός,
φαιός, ορφνός.

Σωματικό βάρος
Τράγοι: 80-90 χλγ.
Γίδες: 50-70 χλγ.

Δαμασκού

Πρώιμη γενετήσια ωριμότητα.

Μακρά αναπαραγωγική περίοδος.

Σε γαλακτική περίοδο 6-7 μηνών
παράγει 350-400 χιλ. γάλατος
(5% λίπος, 3,5% πρωτεΐνες).

Μέτρια εμμονή στη γαλακτοπαραγωγή.

Πολυδυμία: 1,7-1,8.

Ποσοτικά ικανοποιητική,
ποιότητα καλή η κρεοπαραγωγή.

Κατάλληλη για θερμά, ξηρά κλίματα
και βοσκότοπους
μέτριας ποιότητας,
εκτατικά εκτρεφόμενη.

Δαμασκού

Στην Ελλάδα ήρθε από την Κύπρο
στα μέσα της δεκαετίας του '70.

Οι μιγάδες της ικανοποίησαν πλήρως τους
γιδοτρόφους μας. Η ζήτηση είναι μεγάλη αλλά
δεν υπάρχουν πια καθαρόαιμα ζώα
για να συνεχιστούν οι διασταυρώσεις.

Η είσοδος της Κύπρου στην Ε.Ε. θα βοηθήσει να
αντιμετωπιστούν τα υγειονομικά προβλήματα
(ιός Bluetongue)
που εμποδίζουν τις εισαγωγές.

Όλα τα ζώα με κρεμάμενα αυτιά στην
Ελλάδα είναι μιγάδες της φυλής
Δαμασκού.

Anglo-Nubian

Δημιουργήθηκε στη Μ. Βρετανία.

Συνθετική φυλή

Εγχώριες αγγλικές γίδες

Jamnapari (Ινδία)

Zairabi (Αίγυπτος)

Chitral (Πακιστάν)

και ελβετικές φυλές

(διασταύρωση σταγόνας αίματος).

Ιδιαίτερη περίπτωση!!!

Διπλής παραγωγικής κατεύθυνσης
(γάλα-κρέας).

Anglo-Nubian

Βραχύτριχη,
με αμυγδαλωτά μάτια
συνήθως ακέρατη,
πολύ κυρτό επιρρίνιο,
μακριά κρεμάμενα αυτιά,
φλεγματική ιδιοσυγκρασία.

Χρωματισμός λευκός,
φαιοκίτρινος, ερυθρόστικτος,
ορφνός κλπ.

Σωματικό βάρος
Τράγοι: 100-110 χλγ.
Γίδες: 65-75 χλγ.

Anglo-Nubian

Πρώιμη γενετήσια ωριμότητα.

Μακριά αναπαραγωγική περίοδος.

Σε γαλακτική περίοδο 9-10 μηνών
παράγει 650-700 χλγ. γάλατος
(4,5-5,5% λίπος, 3,8% πρωτεΐνες).

Καλή εμμονή στη γαλακτοπαραγωγή.

Οι καλύτερες μονάδες 800-1000 χλγ.

Πολυδυμία: 2,0.

Ποσοτικά και ποιοτικά
καλή κρεοπαραγωγική ικανότητα.

Γίδια πανέξυπνα
και με έντονη προσωπικότητα!!!

Anglo-Nubian

Κατάλληλη για οικόσιτη εκτροφή αλλά και για εκτατική (χαμηλότερες αποδόσεις).

Εντατική εκτροφή;

Η μεγάλη πρόκληση!!!

Δεν υπάρχουν μεγάλες εκτροφές (>200 γίδες) πουθενά στον κόσμο.

Παρουσιάζει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για την Ελλάδα είτε ως **καθαρόαιμη** είτε για **διασταυρώσεις** (ανθεκτικότητα, πολυδυμία, γαλακτοπαραγωγή, υψηλά στερεά στο γάλα, κρεοπαραγωγή).

Δύσκολη η προμήθεια γεννητόρων!!!

«Cashmere»

Δεν υπάρχει φυλή «Cashmere» αλλά ομάδες φυλών με ικανότητα παραγωγής της λεπτής τρίχας με το μικρό βάρος και την μεγάλη μονωτική ικανότητα.

Καταγωγή από την Κ. Ασία
Διαδίδεται σε όλο τον κόσμο.

Angora

**Τριχοπαραγωγός φυλή,
με καταγωγή από την Κ. Ανατολία.**

Λευκή, μικρόσωμη, με μεγάλα αυτιά.

Παραγωγή μάλλινων ειδών «μοχέρ».

Angora

Κατάλληλη για εκτατική εκτροφή.

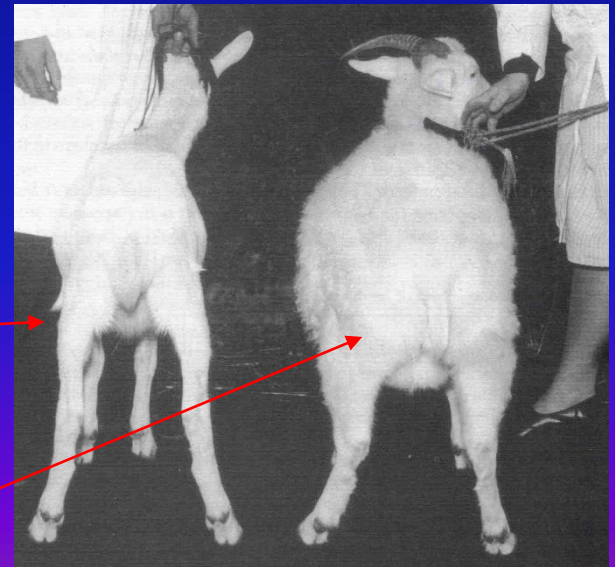
Εκτός από την τριχοπαραγωγική ικανότητα διαθέτει και...

**... καλή
κρεοπαραγωγική
ικανότητα.**

Βετούλι Saanen

Βετούλι Angora x Saanen

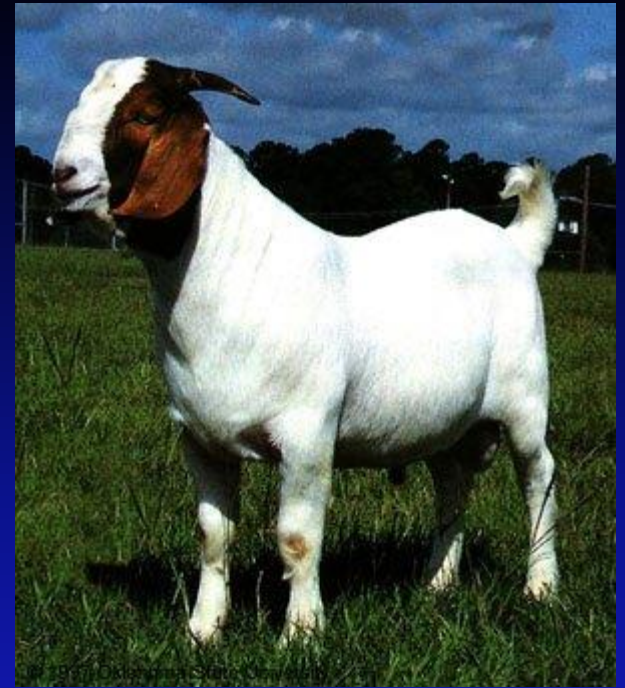

Boer

**Καθαρά κρεοπαραγωγός φυλή
από τη Νότια Αφρική.**

**Υψηλή πολυδυμία
και ρυθμός αύξησης.**

Εξαιρετική ποιότητα σφαγίου.

Boer x Saanen

(c) Brigitte Weissmann

Kiko

Κρεοπαραγωγός φυλή από τη Νέα Ζηλανδία.

Εξαγριωμένες γίδες, Saanen, Angora.

Κατάλληλη για εκτατική εκτροφή.

«Myotonics» Tennessee meat goats

Προέλευση Η.Π.Α. – Εξαιρετική διάπλαση σφαγίου.

Υποτελές γονίδιο προκαλεί σπαστική παράλυση των μυών του τραχήλου και των πίσω άκρων (διάρκεια κρίσης 20-30'').

Μουρθιάνο – Γραναδίνα

- Η φυλή των αιγών Μουρθιάνο – Γραναδίνα (Murciano – Granadina), είναι αυτόχθονα φυλή και οφείλει την ονομασία της στην περιοχή Μούρθια και Γρανάδα της Ισπανίας, όπου και γίνεται η αναπαραγωγή της.
- Είναι μία φυλή με καθαρά χαρακτηριστικά (χρώμα Μαύρο ή καφέ) και μεσαίο μέγεθος.
- Τα αρσενικά φθάνουν τα 70 κιλά ενώ τα θηλυκά τα 50 με 55 κιλά.

murciana-granadina

- Το κύριο χαρακτηριστικό της συγκεκριμένης φυλής είναι η υψηλή περιεκτικότητα του γάλακτος σε **λιπαρά – 5,8** και σε **προτεΐνες – 3,8**
- Ο μέσος όρος γαλακτοπαραγωγής τους κυμαίνεται στα **610 λίτρα** με το 25% των αιγών να ξεπερνά τα **750 λίτρα**.
- Η μεγαλύτερη δε καταγραμμένη παραγωγή ξεπερνά τα **1250 λίτρα**

ΤΥΠΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ

- Οικόσιτα
- Ποιμενικά μη μετακινούμενα
- Ποιμενικά μετακινούμενα
- Εντατικά
- Εξαιτίας του τρόπου εκτροφής τα ζώα μας δεν εκδηλώνουν το δυναμικό τους (εκτός από τα εντατικά συστήματα)

Γενικά χαρακτηριστικά

- ~ 250 λίτρα/ γαλακτική περίοδο
(περιγράφονται και πολύ μεγαλύτερες αποδόσεις)
- Υψηλή περιεκτικότητα σε λίπος (>5%)
πρωτεΐνες (4 %) ιδανικό για τυροκόμηση
- Μειονέκτημα: η αρμεγή με τα χέρια, τα πολλά
μικρόβια και η ανάγκη για παστερίωση